

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a mesloga sve pokvari" Nar. Posl.

Prodajna s poštarinom stoji 2 for., a soljake samo 1 for. za cijelu godinu. Razmjerno 1 for., a soljake 60 novč. za pol godinu. Izvan Carovino vijeće postarinar. Udjele se najto najmanje 8 soljaka te sa voljni, da ih list šalomo svaki ukupno pod jednim zarokom i imenom, darat čemo za 70 god. na godinu svatko. Noroi se šalju kroz poštarinu. Imo, prozima i najbliža Posta valja jasno označiti. Komu List nedodje na vrijeme, neka to javi odpravnictvu u otvorenom pismu, za koje se neplaća nikakva postarina, napisat izvana Reklamacija. Ako list prima i drži, ako ja poston, ga i plaća.

Izlazi svaki i. i 16. dan mjeseca.

UREDNIŠTVO I ODPRAVNIŠTVO

nalazo se

Tipografija Figli di G. Amali, Via della Zonta, N. 7.

Plama se šalju platjama postarinar. Vjesti, dopisi i drugi spisi štampaju se u cijelosti ili u izradi, naime prema svojoj vrijednosti i smjera ozoza lista. Ne-podpisani se dopisi neupotrebljavu. Osobna napadanja i čisto sukromno stvari neplaću mjesta u ovom listu. Priobtena se listu šalju po 6 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 80 novč., a svaki redak svako 6 novč. i u slučajju opotaranja po što se pogodo oglašnik i odpravnictvo. Dopisi se neradaju. Uredništvo i odpravnictvo, osim izvanrednih slučajevah, nedopisaju, nego putem stoje Listence.

Haymerle-ove „Talijanske stvari“ i Istra.

U posljednjem broju kazali smo i razložili, kako podla sredstva upotrebljuju irredentari, da svijetu dokažu, da je bilo crno, ili da je Istra talijanska. Danas ćemo razjasniti žalostno stanje u Taliji. Da nam pak nitko neredce da smo pristrani, navesti ćemo po Haymerle-ovoj knjizici izvore, kojim nitko nemože spocinuti, da su Taliji neprijateljski. Komu nije bilo do sad jasno, što bi dosegao naš narod, kad bi pod Taliju pao, što Talijani irredentari s njim namjeravaju, neka čita tu knjizicu. Mi je nemožemo ciele priobčiti. Navesti ćemo samo koju ter koju. „Pozvato je“, piše Haymerle, „da su dade u Taliji izvanredno velike, da nisu u nikakvu razmjeru sa bogatstvom zemlje i da su usljed pritisakjućega načina izljerivanja skoro nesnosljive, osobito u južnih pokrajinah, gdje vlada neopisivo uboztvo, akoprem je zemlja tako plodna, da daje s malim trudom troju žetvu. Talija ima doista izvanredno mnogo gradovah, i radi toga veće gradjanah, nego li druge države; ti gradjani počinju doista biti nesnosivi radi uvijek vedih potrebah, a uvijek manjih dohodakah. Ipak to ne-prouzrokuje obstojećega stanja u Taliji, nego siromaštvo poljodjelcaah izvirajuće iz poljskih razmiricah i gospodarskih okolnostih. Očiti znak toga siromaštva su prošnje poljodjelcaah, koji kod prefektah i glayarah radnje prose, da od glada ne poginu.“ — Ko se hoće osvje-dociti o podpunoj istinitosti te tvrdnje,

neka pažljivo čita talijanski list „Il Popolo Romano“ god. 1878., kojemu se ipak spocinuti nemože, da je neprijatelj Taliji. Ili neka slusa drugoga poznavaoa talijanskih razmiricah, senatora Boecardo, koji je Talijan s dušom i čjelom. U rimskom parlamentu opisuje on žalostno stanje Talije i voli: „Talija, koja bijaše nekad bogata žitom, jest sadu na najnižem stupnju glade na poljske proizvođe: obrt propada strahovito, tri petine parobrodah, što u nju dolaze, zapušća ju praznu, jer nejma sta izva-zati. Radnja hvira a s njom moć ljudih. Srednje doba življenja talijanskih ljudih iznaša osam godinah manje nego u Francezkoj a šestnaest manje nego u Norvegiji. Djeca umiraju kao muhe, od sto, jih umre četerdeset pred pelom godinom, da u njekojih predjelih Talije dospjera taj broj do šesdeset. medju tim sto iznaša u Engleskoj broj tih nedužnih žrtvah samo dvadeset i šest po sto...“

Evo vam, Hrvati u Istri, slike blažene Talije, za kojom irredentari čeznu, evo vam zrcala vaše sudbine i budućnosti, kad bi se prokijete nakane tih talijanskih kicah jednom obistinile. Plodnu zemlju imaju Talijani a ipak vlada tamo najveće siromaštvo; glad i nestašica. I za takove ideale nastoje vas neki kričati i politički nepoštenjaci pridobiti! Kad bi bili vi istarski Hrvati takovi, da nebi nimalo držali do veza, koj vas veže s vašim presvietlim vladarom; kad nebi u vaših srdech bilo nit iskre odanosti, nit ljubavi do slav-noga prestolja presvietle rodbine Habsburgah — a mi znamo, da je vez čvrst

a odanost i ljubav velika —, same navedene talijanske žalostne razmirice sile vas, da svakomu domaćemu i tuđjemu Taljanu na sva usta kazete: Istra neće bit nikad, nikad talijanska, dok je jednoga Hrvata u njoj.

Što bi vas čekalo, kad bi se zelje naših irredentarah izpunile? Na to neka vam odgovore brojevi, koje je talijanska vlada sama objelodanila, i koji žalostne razmirice u Taliji te tamošnje siromaštvo u najjasnijem svietlu prikazuju. Iz Talije u druge zemlje preselilo se je god. 1867 do 12.000 ljudih, god. 1868 pak 30.000, god. 1870 jur 40.000, a god. 1873 ogroman broj 76.000. A čujte i sgrazajte se, kako ti brojevi uvijek rastu. Službeni talijanski list „Gazzetta Ufficiale“ 23. novembra 1878 str. 4647 kaže, da se je god. 1876 ništa manje nego 108.771, god. 1877 i prve polovice god. 1878 pak 160.008 osobaah iz Talije izselilo, dakle za dvie godine i pol 268.779 ljudih.

Što naz uoči ti brojevi? Zašto se preseljuje toliko ljudih iz Talije? Ko jih tjera iz domovine, ako ne glad, siromaštvo i nestašica potrebitoga ži-veža?

Još mnogo toga mogli bi navesti iz Haymerle-ove knjige, koja po talijanskih izvorih nepobitno dokazuje, kako su u Taliji neugodne razmirice u školi, u crkvi, u obćini itd., nu predugo bi nas to zavelo. A jur do sad navedeno dovoljan je dokaz, da si istarski Hrvat jur iz materijalnoga obzira nikako nit nikad želiti nemože, da dodje pod talijansku vladu. A jer istarski Talijani i šarenjaci neprestano pjevaju, da su Talijani Istru

naselili i usrećili, navesti ćemo još nje-koliko samo iz imenovane knjige, da se vidi, koju su sreću Talijani Istri donieli.

„Iz povjesti mogli bi dokazati“, piše Haymerle, „kakvu sreću su doniele Talijanske vlade Istri, nu mjesto toga navesti ćemo po novini, koja je uvijek gojila najiskrenije simpatije prema Taliji, komu se ima Istra zahvaliti za njezino opustošenje, za uništenje njezinih smalah i za nazadak u gospodarstvenom obziru, koji je u uzkom savezu sa prijašnjim. Dofiena novina piše: „Ko je uništio u Istri Sume, te si pridobivao drvo za ladje, grede, kolce i stupove za kuće? Ko je starinske gradi-tojske spomenike razrusio, ko istarski mramor odrezao, uzvišene radnje i kipove pokrao? Bili su to Mlietčani, dakle Talijani. Ko je godine 1354 s ognjem i mačem uništio Poreč? Bio je Paganino Doria, admiral talijanskoga brodovja. Ko je jur veće od 200 godinah prije Pulj uništio? Bio je Domenico Morosini, dužd mlietčki. Ko je iz nova sazidani Pulj godine 1354 po drugi put opustio? Bili su Genovezi, koji se u pustošenju nikad zasititi nisu mogli i koji su njekoliko godinah za tim Pulj iznovice razrusili. A u kako-vom stanju bijaše Istra, kad je poslie 400 godišnjega mlietčkoga vladanja pod Austriju došla? Mlietčani su si luke i morskou obalu prisvojili i za svoju posebnu korist upotrebili. Istarske muževe i stabla rabili su za svoje brodove, uljike i sol si prisvojili, inače pak sve zadušili, opusto ili i unistili, da nebi druge vlade za Istru marile. I premda

HRVATSKE NARODNE PJEŠME IZ ISTRE.

CLIX.
Što je najlepše.
Iznasla je
Jabučica
S kraj vodica
Hladna dunaja.
Sama sobom
gorovahu:
„Ja sam lepa
Rumena, rumena!“
Začula je
Narančica
Zelena, zelena.
Ter govori:
„Ja sam lepša
Svega svita,
Zelena, zelena!“
Začula je
Bela loza
Vinova, vinova.
„Ja sam lepša
Svega svita,
Verena, verena!“
„Norice“ g. 1851.

Sam sebi se čudim, — da sam ja sluga tvoj,
Služba budi stalna — nikogar se neboj.
Da bim Bogu služil — koliko sam tobi,
Bog bi se smiloval, — prijel bi me k sebi:
Već bi se smilila — Turkinja na roba,
Samo ti nemores — na mane neboga.
Da bi selzi? moje — na kamik padalo,
Kamik bi se raspal, — tvj sreć nomore.
Aj, tvrdi kamenu, — proplakati nemores
Kada vidiš vilu — z drugima govoreći.
S manum si v ljubavi, — od mene se čuvaš:
S drugima govoriš, — u s manum se rugaš.
Nisi se dostojna — ti s manum rugati,
Nit si bolja roda, — ni od boja majki.
Nebi me platili — ni gradji, ni selo,
Kot bi me platilo tvoje vedro čelo;
Nebi mo platili — tvoga oca bersi,
Kot bi mo platili — tvoje ruse vlasi;
Nebi me platila — tvoje majki dota,
Kot bi mo platila — ta tvoja lipota.
Da nebi ljubavi, — svita nebi bilo,
Ni mana, ni tebe, — meja draga vilo!
Trin. sb.

Tvoja majka lomom kruha nlonila,
Pak ga j' tobi, hčerice, milo podelila:
Tuđja majka nožom kruha odrezala.
Pak ga j' nevesti na noge metala.
Tvoja majka nožem sira odrezala,
Pak ga j' tobi hčerice milo darovala;
Tuđja majka nohtom sira oskrnula,
Pak ga je nevesti pred noge hitila.
Tvoja majka sferdom bačvu navrtala,
I svojoj hčerici dobre volje dala:
Tuđja majka iglom bačvu prevrtala,
I nevesti svojoj malo pitt dala.
Nevestica mlada nilo govoraše,
Tere majki svojoj gorko lugovaše:
Da ja nisam majka polt vas bivala,
Ča sam tužna k srokrvici dohajala!
Vel. sb.

Stani mi se gori, mlada nevestice,
Ter mi si obuci ta lepi brhanac itd.
poprezić (irtuh) — fačol — kamizolu —
hlade — postole — orakini — kolare —
liepi vianac. Isti.

CLX.
Žarka ljubav.
(Iz Trbnika).
Bila golubica — imona sladkoga,
Svodo i danice — zojo sreća moga,
Ranjena u sreću — rumena u licu,
Dostojna j' ta glavu — nositi krunicu.
Kada te pogledam — veselo s' očima,
Du čas sreću moju — smučuješ savrimo,
Kad te v taneu vidim, — milani cvete moj,

CLXI.
Kada nevesticu poljaji.
(Veprinačka).
Pošli ti je, pošli, divojčice mlada,
Od tvoje majčice do tvoje majčice.
) selzi = suca.

CLXII.
Kada pridu po nevesticu.
Stani mi se gori, mlada nevestice,
Ter mi si obuci tu linu stomanju.
— Joh, ča je to meni, ta lipa stomanja,
Kad ju ja devajka nebundom nosila
„Ko no još danaska i danas po vas dan. —
Stani mi se gori, mlada nevestice,
Ter mi se obuci to lepe kotule.
— Joh, ča je to meni to lepa kotule
Kad jih ja devajka nebundom nosila
„Ko no još danaska i danas po vas dan. —

CLXIII.
Kada nevesticu vede.
(Kastavka).
Skoči, piple, na policu, ter mi lepo poj:
Pojala je nevestica prvi večerak
Jednu grlicicu, mili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na policu, ter mi lepo poj:
Pojala je nevestica drugi večerak
Dva golubca letuća, mili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na policu, ter mi lepo poj:
Pojala je nevestica treći večerak
Tri kokosi skuhana, mili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na policu, ter mi lepo poj:
Pojala je nevestica četrti večerak
Četiri orece z janjsi, mili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na policu, ter mi lepo poj:
Pojala je nevestica peti večerak
Pet koz s kozlati, mili moj, dragi moj,
Ter mi lepo poj.

nije u Pulji nestašice kamenja i kame-
nolomah. Ipak je mlietačka republika
prva razušila rimske starine, koje su
srećno sve sredovječne bure preživjele,
samo da si pristidi nekoliko novaca
za lomljenje i obilježavanje kamenja.“

Hrvati u Istri! Pred takovimi po-
zdrljivim vragovi, koji su vam i kosti
izsisali, čuvajte vašu malenu alju-
bljenu zemlju, vašu uzu hrvatsku do-
movinu. Čuvajte vašu vjeru i vaš jezik.
Budite pospane. Opominjajte kratkovidne.
Na sav glas recite svojim talijanskim
vikaćem: Uvijek bit ćemo vjerni našoj
miloj domovini, uvijek vjerni vjeri dje-
dova naših, uvijek vjerni našemu pre-
svietlomu vladaru, a zadnju kaplju krvi
hoćemo prijeti zrtvovati nego li pod
Taliju spasti!

Dogodjaji u Kastvu.

Kadamo se, dapače tvrdo smo uvje-
reni, da nećemo već dugo ove rubrike
rabiti. Za sad ju još moramo. —

Kako zadnji put spomenusmo, zas-
tupnici su k. e. k. namjestništvo radi
sjednice 20. pr. mj. poslali pritužbu.
Tuže se, što njim se je poslalo kao
političkoga odaslanika, čovjeka, koji hr-
vatski neznade, premda je uredovni i
razpravni jezik hrvatski; što su došli
i u samu obćinsku dvoranu zandari,
premda nije u Kastvu nikad došlo do
konflikta među njimi i političkom obla-
sti; što Cuder kaže glavaru, da je juntin
povjerenik, dokazuju te dekretom, koji
je dobio još za glavara Marolti-a, a
himbeno zašutjuje, da je taj dekret do-
šašćem g. Simziga (o kojem mimogred
budi rečeno čujemo, da je sad kod
k. kr. namjestničkoga vicea) odmah
vrednost izgubio. Navadjuju, da je glav-
var dne 21. oktobra dobio od sl. zam.
odlasniku pismo u kojemu mu se veći, da
može g. Cudera kao činovnika upotrebiti,
ako hoće (što još uz tolike dokaze
potvrđuje, da komisar nije). Tuže se
što je razpustom sjednice po političkom
odaslaniku njihovo pravo povredjeno,
tako veće, što su oni u pravu bili; da
je političkoj kotarskoj oblasti veće do
Cudera, čovjeka od svih mržena nego
li do mira prostrane obćine kastavske.
Mole napokon i odstetu za taj krivnjom
političkoga odaslanika izgubljeni dan.

Zivilni svietni zastupnici. Znadu
svoje pravo a znadu i svoje dužnosti.
Slaba bijaše ljetina ljetos, a oni su
ljepe svote odlučili za gradnju cestah,
vodnjakah, školske sgrade, kako jur
zadnji put spomenusmo, a odlučili bili

još 13. oktobra prodati u „Preluki“
kamenja za riečku luku s primjetbom,
da moraju tu samo obćinari kastavski
raditi. Sve to samo da si bude mogao
narod zaslužiti za palentu ove zime. —
I u sumi kastavskoj, moć će bit ljudem
dobitka. Dakako neka ju ne prodava g.
Tepper sam. Njega je zastupstvo još
obćinskim sumarom imenovalo, kako
zadnjič spomenusmo. Tom prilikom bi-
ga upozorili jednom za uvijek, da je on
u Kastvu obćinski činovnik, da dakle
podpada svim onim odredbam, kojim
podpadaju svi ostali činovnici, imenito
da valja da u tom obziru sluša glavara
i zastupstvo i da govori i piše hrvatski.
Tim veće dužni smo, to opaziti,
što čujemo, da nješto strasi s globami
osobito od onda, od kada su zastupnici
unistili njegovu kupoprodaju. (Opazamo,
da je njeki dan nekome pomjetnjom
bilo tiskano, da je tu kupoprodaju „sl.
namjestništvo“ unistilo. Nije nego sl.
zastupstvo.) Unistili zastupnici, ali nji-
hovu odluku u tom završio je sl. zam.
odbor. Zastupnici, koji su se priljučili
bili radi te kupoprodaje kod vis. e. kr.
namjestništva neobio odgovora, prošili
su ga i opet dne 28. oktobra. Zastup-
nici bili su izabrali odbor, koji je imao
pregledati račune od nekoliko mjesecah
u svoje rimarke pribičili su u sjednici
27. oktobra. Odbacili su 800 for. i to
najveće kako čujemo g. Cudera. Rado
se je vozikao po raznih krajevih. Ra-
čunao si za voz sanj po 14 for. za
Lisac, po 13 za Klanu, po 8 f. 60 n.
za Rieku, po 6 za Rukavac, po 6 f.
80 n. za Volosko. Dnevnicah, premda
su ustanovljene na 2 1/2 for., po 3 1/2 for.
Pri svem tom bio je prisutan i gosp.
Karlevaris, koji mu je voz davao, i
čudno je kimaio glavom, znajući, da je
Cuder od njega imao voz većinom za
3 for. G. Cuder sam u vreme kad se
je račune pregledavalo, kad je vidio
da račun dobro proci, govorio je, da sta
treba račune pregledavati, da je on vrhovni
gospodar nad njimi. Za 14 danah imaju
se opravdati oni, kojim se je na štetu te
rimarke učinilo, neopravdaju li se, biti
će dužnici obćinski — samo ako budu
vredni svi svoje dugove izplatiti.

Punašanje g. Petrisa kod sjednicah
bilo je zanimivo. Među ostalimi, otmah
na početku sjednice rekao je, da zastupnici
nemaju odlučivati nego samo Juntu mo-
liti. Svaku manju pojedinoga zastupnika
dao je zabilježiti, dakako ako je koju
zabrusio. „On“ kazue pristom na pojedi-
noga zastupnika i nalazue pisaru, da
bilježi, „on je tako rekao“. Gg. zastup-
nici tituliraju veleomnogoga g. Petrisa
sa „gospodin kapetan“. Kad se je nje-

kakav referat sastavljen talijanski po
g. Cudera morao prevadjeti na hrvatski,
predbaciivši zastupnici: „to: Vam je
takve činovnike držati treba njim i
tumača“, a g. kapetan će na to: „mo-
gli ste Cudera tu držati, bi Vam bio
bolje tumačio“ — valjda s onim lijepim
hrvatsko-slovensko-talijanskim jezikom,
kojim g. Cuder govori. Denunciatorstvo u
obće u Kastvu evafe, osobito odkad je
tamo Cuder zašao, što najbolje kažu česti
posjeti zandarah. Glavar se je jur, kako
vele, izrazio, da nemože bez Cudera,
da mu je on desna ruka, dapače da će
se zahvaliti, oduzre li mu se njega.
Mislimo, da se je glavari i sam počeo
uvjeravati, da mu je g. Cuder desna
ruka, kojom bi mogao biti zaveden i
on i obćina u propast. Neka bude os-
vjedočen, da ljudi kakav je Cuder oso-
bito prije neg je u Kastvu došao ima-
na cente i u samom Kastvu. Kad bi
pak, što veće tad nevjerujemo, ipak
smatrao desnom rukom g. Cudera, onda
će zastupstvo s desnom rukom rado i
glavu izgubiti, pa si drugu glavu uz
jur traženu desnu ruku potražiti.

Dva tri paragrafa

„obćinskoga reda za krajišku grofiju Istru“
onim, koji jih neznaju.

I to, što se nekud tako radi kao
da se obćinskih zakonah za našu po-
krajinu potvrđenih po Nj. Veličanstvu
nebi poznalo, i to što ti zakoni na
hrvatski jezik, — jezik, kojim govori
većina stanovnikah Istre — prevedeni
nisu, a što naši zastupnici i na to ipak
sute: hoćemo ovdje navesti dva tri §§.
logu obć. reda. — Primjetiti ćemo, da
ako za ništa, imamo za prilieho veliku
autonomiju naših obćinah zahvaliti vla-
dajućim Talijanom i Talijanšem, našim
najvećim neprijateljem. A ta autonomija
nije samo za Poreče, Pirane, Kopre,
nego za sve bez iznimke obćine.

§. 20. glasi: „Obćinsko zastupstvo
jest organ, koji odlučuje i nadzire ob-
ćinske protibke.“

§. 31. „Da obćinski odbor obavi
svoje poslove i vlastite i njemu odre-
djene doznadžuje mu obćinsko zastupstvo
potrebna osobe.“

Uvidi li zastupstvo, da je potrebno
za to ustanoviti posebne činovnike i
poslužnike, opredjeljuje broj i plaću nji-
hovu način njihova imenovanja i njihovu
mirovinu i obstrbu.“

§. 50. „Osobe u obćinskoj službi i u
obćinskih zavodih podložne su glavaru,
i on ima nad njima karnostnu moć.“

On može obustaviti službovanje
onih službenikah, kojih je imenovanje
držano zastupstvo; pravo odjustiti iz služ-
bina pak zastupstvo.“

U §§. 2., 4., 78., 84. i 87. govori
se o odlukah obćinskoga zastupstva
koje potrebju odobrenje zemaljskog
odhora — u nijednom tih se neveli, da
bi imao zemaljski odbor pravo odobriti i
neodobriti po obćinskom zastupstvu imene-
novane činovnike. Zastupstvo je u tom
neomedjašeni gospodar.

Tumača tim ustanovam potreba
Drugi put ćemo još drugih doneti.

DOPISI.

Sa Raše.

Vrieme je, da ti „Sloga Naša“
koju javim, akoprem mi je žao, što
nemogu nego jade i patnje nas, jadržni
kmetah opisivati. Naše življenje je sva-
kidan kukavnije i tegotnije. Novac, kojeg
nas od svih stranah pitaju, velikom
mukom i neopisivom patnjom naku-
pljamo. Ljetine su slabe, a ova najhuja,
goveđskoga blaga, odkada su se raz-
prodala obćinska dobra, možemo samo
malo držati. Ovaca je u naših stratah
svakidan manje. Sjenokose u Raši oso-
bito radi velikih i gustih povodnjah,
nam vriede svako ljeto manje. Mi jadržni
trudimo danom i noću — neprestano
radimo — u nemožemo nabaviti ni
toliko novacah, da izplatimo porez ili
franke. Sve što je dobro i liepo, od
vola do jajeta, moramo prodati, da ne-
zapadnemo u velike dugove. A repa i
krumpir, Bože, da nam je slan. Rušac,
kojim pot sa obraza taremo, jest ruka
blatna od zemlje. I nemože biti drugčije
u sadašnjih okolnostih. Uzmeš li 100
for. na posudu, u tri ljeta moraš vratiti
100 for. kamata (interesa), i tako si
među batom i nakovalom.

S toga se vidi, da smo mi jadržni
kmeti, velike sirote. Mnogo trpimo za
plaćati tolike davke, za uzdržanje mno-
gobrojnih činovnikah na sudu, kapeta-
natih, kasah, školah itd. Pa prem sve
to mi plaćamo, nedaju nam se pravice,
koje nam po Bogu i zakonu idu. Ideš
li na sud, kapelanat, kasu ili na koji
drugi ured (oficij), nesamo da nam se
nepiše u liepom našem materinskom,
hrvatskom jeziku, nego se s nami naski
neće ni da govori; dapače došla puta
nam se kakova oholica porugiva te
izsmjehava naš narodni jezik, tu naj-
veću svetinju svakoga čovjeka. Onaj
maleni broj školah, od male nam je
koristi, buduće su tako uređjene, da
djetea moraju učiti prezirati svoj jezik.

Skoči, piple, na polien, ter mi lepo poj:
Pojala je nevjestica šesti večerak
Šest krar s teletj, mili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na polien, ter mi lepo poj:
Pojala je nevjestica sedmi večerak
Sedam voli jarmenih, mili moj, dragi moj,
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na polien, ter mi lepo poj:
Pojala je nevjestica osmi večerak
Osam krmae kremenih, mili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na polien, ter mi lepo poj:
Pojala je nevjestica deveti večerak
Devet peći kruha, mili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
Skoči, piple, na polien, ter mi lepo poj:
Pojala je nevjestica deseti večerak
Deset bačav vina, uili moj, dragi moj
Ter mi lepo poj.
(Pri svakomu to se svo prvanje ponavlja.)
Isti.

CLXIV.
Napojnica.
(Zarečka).
Ja sam popil moju kupicu
I napil sam zdravicu
Mojemu dragomu pajdašu.
Neku živu dragi ljudi

Kako bližnji tako i drugi,
Roditelji i prijatelji,
Svi susedi naši!
Isti.

CLXV.
Napojnica.
(Zarečka).
Istrijani, stari naši, Bog ih poživi,
Koji jesu srca naša razveselili.
Prijatelju, pij do kaplje trojn kupicu.
Smo vidili (ime) pijanca,
Ki pije iz lonca,
Brez svakoga konra.
Isti.

CLXVI.
Napojnica.
(Istarska).
Ja sam popil ovu kupicu,
I napil sam ovu zdravicu
Mojemu dragomu pajdašu.
Pajdaš pajdašu govori:
Daj pajdašu vina,
Aj muzi, muzi dokle ga pomužeš,
Dokle ga pomužeš (kadar jur popije):
Ako si mu pravi brat,
Otari mu suze.

Neka živu dragi ljudi,
Kako i bližnji, tako i drugi,
Roditelji, prijatelji
I susedi naši!
Isti.

CLXVII.
Napojnica.
(Zarečko).
Sed družino, draga bratja,
Stejmo veselo!
Tuga i žalost uoka sprovede
Z ovud okolo,
Sidrj, sidri, raj, raj, raj ra,
Raj, raj, raj, raj, raj ra,
Jeli tako i. Jest!
Bog mi to poživi!
Živi leta nezbrojena,
O moj dragi I.,
Veselo ti srce bilo,
Varek zdravo bilo! *)

CLXVIII.
Napojnica.
(Istarska).
Pij, pij s punoga
Polak mene drugoga,

Jer je danas takov dan
Gospodaru radoran.
Priko Istrijansko zemlje
Nikad no odulji, ili odori
Stalno silno prijateljstvo
Nikad ne razvori.
Ter je orako? (odgovor:) Jest!
Bog mi to poživi!
Živi leta nezbrojena,
Veselo ti srce bilo
Vavik zdravo bilo! *)
Isti.

CLXIX.
Napojnica.
Mi hralimo, mi častimo
Kućno domaćino,
Koji nam ga zadavaju
Baš to dobro vino!
Niš no mare, niš no krato,
Da se napijemo.
Okol njega, okol njega veseli budomo.
Pij ga (ime)
Na tobi je rod,
Pij ga, muže, knko družo! ..
... Svu čašu ponuže,
Ki mu bližnji bratac,
Otari mu suze.
Polj. sb.

*) Oro dris zadnje vrsti opetuju sa dok piše.

*) Dris se zadnje vrsti opetuju, dokle piše.

svoju ljubeznu mater i svoj rod. I to je uzrok, što mnogi naš mladić postaje nam najkrutnijim neprijateljem. Ovud u obće rekuć su nam škole protunarodne, kojih je svrha nas izroditi, sneprijatelji sa svojim milim rodom, i dovesti nas na to, da zatajimo sa narodnostju i sv. vjeru.

U nas mora učenik prije naučiti talijanski, da uzmogne razumjeti učitelja. U takovoj školi nemože se izobraziti naša mladež, dapače se tupi, gnjavēć ju tuđim nepoznatim jezikom. S toga se može lasno uvidjeti uzrok, koji nam preć napredovati u izobraznosti, umjetnosti, poljedeljstvu itd. A borme, slabo uređenih puekih skolah je stranom uzrok, što tako maleni broj mladićah polazi i srednje škole (gimnazije). Vrh toga riedke su obitelji, kojim se može diete povjeriti — a borme i troškovi su veliki, koje jedva koji istarski kmet može podnašati, da ne zapadne u velike dugove i tim unesreći sebe i ostalu jednu ćeljad. S toga nam je „Nasa Sloga“ dne 16. aprila prošle godine razluženno srce u veliko razveselila plemenitim naslovom: „Vazneni dar biskupa Dobrile“. Taj plemeniti dar, namijenjen za utemeljenje konvikta t. j. jedne sgrade (kuće) gdje bi se pod nadzorom biskupovim i ravnanjem razbormih ljudi istarska mladež, koja polazi srednje škole uzgajala, i uzēovala u dobrih načelih, te bi jednom bila od velike koristi svojemu milonu rodu, taj dar, velim, biti će od vaviećne uspomenē.

I da se što prije nakupi dovoljno noveca za moć započeti to plemenito djelo, utemeljena je u tu svrhu zadruka „Sv. Obitelji“, u koje nije teško svakomu poboljšemu kmetu stupiti, pošto se samo 50 novē. godinice i to na dva roka plaća. Istina je i to da kmetu dosta puta manjka 9 novē. da kupi 10 novē. soli, ali pomoćju Bozjom i slogom moglo bi se mnogo nakupiti.

Prigodom prošlih izborah, bio sam i ja u Pazinu. Za podne idem u gostionu, da što malo založim, zovnem četvrtić vina i malo kruha. Sednem uz jednoga benevrekara i kratkogodjera, pozdraviv se zametnemo u podulji razgovor. Napokon dođjemo govorom i do konvikta. Ja im razlagah poteškoće, naime maleni broj noveca, nemogućnost ga nakupiti itd. A oni živo slušajuć, mi ju zabrusē rekavši: „Nasa plovanija ima malo više od 200 ognjista, nu nagovaranjem naših vriednih svećenikah nakupilo se u tu svrhu u godinu danah oko 30 for. Sve je moguće samo treća slope i dobre volje!“

Moglo bi se i u nas nakupiti liep broj noveca, nego morala bi se u tu svrhu stanovitih blagdanah po crkvi milostinja ili limozina pobirati. Kmetu je laglje dati novē, nego 25 ili 50 na jednom. Janacno ovim bi se načinom mnogo nakupilo, a i mnogomu dala prigoda činiti veliko dobro.

Svećenici, vi ste naši branitelji, jedino naše utodišće: podučite dobro o toj stvari puk i sakupljajte milostinju. Istina je, nać ćete protivnikah, ali lko ih nije imao? Vaš će trud Bog naplatiti i vaše se ime spominjati od koljena do koljena.

Pogled po svietu.

U Trstu 14. studena 1879.

Adresa na Čara bijaše prihvaćena onakva, kakvu je predložio odbor naše većinske stranke, pa već i izručena nj. velič. Kod razprave najljepše su govorili Klam-Maršić, Cartorijski, Dunajevski, Rieger, Hohenwart i ministar Taaffe, odbijajuć jedan po jedan prigovore ustavovierske njemačke stranke. Riegoru

su Niemci spočitavali njegovo putovanje u Rusiju. Ali Rieger im je mogao na to liepo odgovoriti, da nitko nebiēzi ođaulē, gdje mu je dobro; pa i sada da stoji jedino u njihovoj pravdoljubivosti, da se, ono putovanje već nikad neponovi. Nu takvo je spoćitanje moglo doći na um jedino ustavovierskoj bezobraznosti, koja se više nesieća svojih ugodnih izletah u Frankfurt. Niemci su kod te razprave bili tako bezumni da su rekli, da za njimi stoji sav Beć; a naši tako ludi, da im nisu odgovorili, da pak za njimi stoji svi austrijski ne-njemački narodi. I tonu su prigodom ustavovierci silu govorili o pomirenju austrijskih plemenah; ali da bi na dlaku u to ime popustali od svojih starih načelah.

Poslje adresne, carevinsko je vieće prešlo na razpravu zakona o utjelovljenju Bosne i Hercegovine u skupni carinski sustav; ondā nekotjih zakonah tičućih se vojske i vojničkih taksah. Sad će viećati o proračunu, pa kad bude i taj gotov, da će se odgoditi na nekoje vrijeme. Ministar graf Taaffe da nemisli popuniti ministarstva, jer da je rad plivati nad strankami, a to da mu nebi bilo moguće, kad bi pozvao u ministarstvo ljude, bilo ove ili one stranke. Česi da pripravljaju nekakvu spomenicu, što ju misle predati, neznamo, da li Caru ili ministarstvu, u kojoj da govori o matinu, kako bi se imao izvesti poznati §. 10. U ostalom: ljudi se tuže, da ministar Taaffe nije još ni sad ništa učinio, da se već jednom barem načne narodna ravnopravnost u školi i uredu. Bojimo se, kno što smo već jedanput rekli, da je ta naša vrnda želja još i sad na vrbi svirala.

Ovih se danah i u ugarskom parlamentu razpravlja bosansko pitanje. Nasa braća Hrvati da su izjavili, da će glasovati proti ministarskomu predlogu, pak se čuje, da će taj predlog tamo zbilja najbrže i pasti. Mi razumiamo veoma dobro u tom poslu našu kraljevinsku braću poslje svega onoga, što su Niemci i Magjari u Bosni učinili i čine, što su rekli i govorē o zaposjednutju onih stranah, napućenih najkrasnijom granom našega jednog plemena. Kraljevinska hrvatska deputacija nije izgleda da uspio proti magjarskoj u toli zavlacenoj poslu nagodke; jer Hrvatska, kao nam je reći, kao da neima ljudih, koji bi ju znali i htjeli zastupati kao kraljevinu u dogovoru s Magjari.

Dne 13. tek. mj. po podne prispio je u Beć veliki knez carević Aleksandar, ruski prestolonasljednik, zajedno sa ženom i kraljem i kraljicom Danimarske. Nj. velič. naš Cesar je dočekao svoje visoke goste na kolodvoru, te se što srdaćnje s njimi nazdravio, a naime sa velikim knezom Aleksandrom, budućim carem ruskim. Iz Beća ruski carević ide u Berlin, da pohodi i Vilima cara ujemačkoga. Nekoji naziraju u tom carevićevu putovanju skoro uzpostavljene bivšeg trocarskog saveza. Što su ga knez Bismark i grof Andrišsy prije dva mjeseca onak grubo razvrgli. Kao Slaveni mi se toj viesti nebi mogli nego od srca naradovati, jer smo uvijek želili i želimo što ljepše sporazumljenje i prijateljstvo naše Austrije sa slavenskom Rusijom.

Na balkanskom su potuotoku sad tri slavenska sahora, naime srbski u Nišu, bugarski u Sofiji i rumeljski u Filipopolju. Bugarski knez Aleksandar I. otvorio je sofijski sahor prestolnim govorom, punim najdobrije zahvalnosti prema bugarskomu osloboditelju caru Aleksandru. Knez Vagorides, rumeljski guverner, rekao je u svom govoru u Filipopolju, da vlada mir med Kršćani i Turci, med Bugari i Grci, pa da se nada najljepšemu uspjehu od mudrosti

i poživovnosti one narodne skupštine. I naša braća Srbi nadaju se obilatlu plodu od sadanjeg zasjedanja svoje skupštine. Bugarski je knez javio Nikoli knezu crnogorskomu, da će mu na proljetje doći u pohode na ravno Ce-linje.

Engleska bijaše zapretila Sultanu, da će ga baciti s prestolja, ako ne bude plesao, kako mu ona svira. Ta ga je pretnja zadjela za to, što se vezao sa Ruskom, a i što je Engleska mislila, da se može sasvim osloniti na njemačko-austrijski savez, naperen tobože proti Rusiji. Ali i Austriji i Njemačkoj kao da je zagnjusila ta engleska oholost i nečuvēna drzovitost, pa su izjavile, neka Engleska dobro pazi, što radi, jer da će se u odlučan čas sama naći na plesališću sa Turskom i Ruskom. Dakako na tu izjavu nije mogla nego poručiti rogove. Engleska sad traži od Turske nekakvu luku na Crnom Moru. Da vidimo, hoće li joj poći za rukom, nanieti i tu uvredn Rusiji.

Iz carevinskog vleća.

Kako nam telegrafuje iz Beća naš zastupnik, presvj. g. Vitezić, njegov je upit glede Isire i Goričke bio podpunu uvražen od ministra, koji mu je odgovorio na njega veoma povoljno. Da se olakša nevoljno ljetostnje stajnje našeg pućanstva u lih pokrajinah, da je predložen osobit zakon, kojim će se odrediti, što se ima učiniti u tu svrhu.

A uprav sad čitamo brzojavne viesti u službenih novinah, gdje se veli, da je ministar Taaffe predložio carev. vieću osnovu zakona, kojim se u Istri dozvoljuje predajmljenje iz carskih blagajnah, a taj osnov da je bio odmah izručen proračunskom odboru. U tom će zakonu dakako stajati, komu se taj predajmljenje može pružiti i uz koje uvjete. Taj bi zakon imao biti odmah gotov, pa u budućem broju ufamo se, da ćemo ga moći i mi objaviti našim čiteljem. Samo i opet opominjemo naše ljude, da neka unemisle, da se misli komu što darovati. Ne, toga vlada nemi i nemože učiniti, jer se mora u državi svakomu novēću račun znati; ali što može, to će i učiniti, naime pružiti stradajućem malu pomoć, uz dužnost povratka, da bezaneteće i du nepadnu u grabežljive lihvarske sace.

S tom ministarskom naredbom stoji u savezu i dolazak u Primorje nj. preuz. g. Falkenheyn-a, ministra pohodjelstva, koji uprav sad putuje po Istri, da se glavom obaviesti o nevoljnom stanju našega tamo pućanstva, poslje što je zadnjih danah u istu svrhu proputovao susjednu pokrajinu Goričku. U Goričkoj da je naredio izsušenje nekotjih moćavnih Oguljskog (Aquila) kraja, a u Istri da će dati urediti rieku Rašu i Tihu (Quieto) i graditi nekoje ceste, da može sviet u ovo zimsko doba zaslužiti koru kruha. Mi se ufamo, da su naši ljudi i u Istri dočekali gosp. ministra kako valja, i da su mu svagdje na ruku bili, te iskreno izjavili, kako bi se narodu najlaglje pomoglo uz nauji što je moguće teret.

Bratovščina hrv. ljudi u Istri.

IMENIK DRUŽTVENIKAH.

Jederlinić Niko učitelj u god. prinos f. 1. Albanč Niko župnik f. 1. Franki Jerko kaplan f. 1. Rafko Niko trgovac f. 1. Lesica Peter trgovac novē 30. Favačić Antun odpr. 20. novē. 30. Turato Luka kmet novē. 30. Antunović Miko morar novē. 30. Kumbatorić Niko novē. 30. svi u Omišlju. Vlah Vjekoslav

župnik f. 1 u kap. f. 1. Vlah Hagen kno. f. 1 u kap. f. 1. Stefan Josip obć. činov. f. 1. Groman Mirolav učitelj f. 1. Duš Antun aba. jurist f. 1. Dukić Antun glav. f. 3 za god. 1877-78-79. Topper Ferdina udšumar f. 1 u kap. f. 1, svi u Kastl. Od veselog sastanka u Kastru preostalo kap. f. 1. Catti Dr. Juraj liečnik f. 5. Škodor Mato trgovac f. 1 u kap. f. 1. Potr Antun ojak f. 1, svi na Rieci. Mandić Fran kmet u Rukavcu novē. 50. Dubrović Fra jurist u Mhotičih f. 1. Dubrović Vinko u polau u Zvoncu f. 1. Dr. Petria Hiaci c. k. kapetan na Veloskom platou na raču kao utemeljitelj u kap. f. 10. Zamlić Vink kapolan f. 2. Justi Adolf preparand. novē. 40 oba u Opatiji. Laginja Miho kapolan u Lovranu f. 2 za god. 1878-79. Laginja Jako. Bole kmet u Klani novē. 30. Roginč Antoi župnik u Katinari f. 1.

Bratovščina HRVATSKIH LJUDI U ISTRI.

Dne 6. oktobra obdržavala se u Kastvu redovita godišnja skupština „Bratovščine hrv. ljudi u Istri“, kojoj je prisustvovalo malo više članovah nego pravila zahtevaju. Predsjednik, presvj. starija g. Vjekoslav Vlah, otvorio skupštinu pošto se sastao dovoljan broj te izreče prikladno slovo.

Zatim izvjesti družtveni tajnik o napredku družtva i o djelovanju odborovu te reče po prilici:

Družtvo nam nije ni ove godine mnogo napredovalo, a tomu su dva uzroka, nemar povjerenikah i siromaštvo puka. Koji može neda, koji bi rado dao, nemože! A ima i takvih, koji bi rado dali, ali neznaju komu. Osim pred. kanonika i predsjednika družtva sv. Jerolina, T. Gajdelca, neima družtvo pravih briniteljah. Vlada je potvrdila §§. 6 i 17 pravilah. Utemeljiteljimi članovi ufamo, da će družtvena glavnica rasti, jer će ovi kako već počeli malo po malo družtvu prikupati. Prošle je godine skupština odlučila, da se državne obveznice promjene sa takvimi, koje daju kamate i k tomu su sdružene sa lutrijom. To se ovršilo, nu pri tom se je i glavnica umanjila, jer je kupljenih obveznica lekūca vriednost veća bila. Nasa mladež je u svojih sastancih na korist družtva prilicē svolice sabrala.

O djelovanju odborovu reče: Odbor se je konstituirao, te otvorio natičej za podpore. Prijavilo se 20 moliteljah. Buduć bilo malo primosah, nije moglo dati svim podpora, već samo onim, koji neimaju nikakve podpore i dovojtci, koji uživaju veoma malene. Razdijelilo se 235 f. medju 11 prositeljah. Mnogi su poželili pristupiti družtvu, ali nisu znali pravilah, s toga je odbor dao tiskati pravila i druge potrebne tiskanice. Veli, da je družtvo sv. Jerolina i ove godine tiskalo u „Danici“ godišnje izvješće družtva. Veli, da se boji već sad, da će družtvo ove godine malo napredovati, a tomu je uzrok letošnja nerodica u Istri i družtvo, što se astanovalo na Rieci za podpirati siromašnu gimnazijalnu mladež. Doversi tim, što želi, da bi čim više utemeljiteljah družtvo pristupilo, da bi povjereni bolje radili za družtvo, te pokušali na vrata imućijih. Ako ikada, to ove godine potrebno, da od svog zalogaia odkinemo te siromašnog mladezi pomožemo. Qui cito dat, bis dat.

Zatim izvjesti blagajnik o stanju družtvenog imetka kako sledi:

PRIHOD.

Ostatak od god. 1878 . . . . f. 2728.14
Dohodak u godišnji prinos i glavnicu 278.06
Kamati nedignuti u stedionici 108.00
Dvije novē zadužnice po f. 100 . . . . . 200.00
f. 3314.20

RAZHOD.

Table with 2 columns: Item and Amount. Items include Podpore, Tri državne obveznice, Pridatek kupljenim obveznicam, Primorskoj tiskari, Poštarija, Prihod, Razhod, Ostatak.

IZKAZ IMOVINE.

Table with 2 columns: Item and Amount. Items include U stedionici, Dvje državne obveznice, Privatna obveznica, Kamati nedignuti u stedionici, Gotovina u blagajnici, Dug za kamate na privatnu obveznicu, Dug za koledare, Vrednost knjigah itd., Ukupno.

Saslušav skupština ovo izvješće, odlučila, neka budući odbor radi ljetosnje nerodice po mogućnosti čim više molitelj, nit neobziruje se na svotu, podupre. Zatim izvesti revizionalni odbor, da je račune prošle godine pregledao i u redu našao, a skupština na to daje odboru za god. 1878 absolutorium i na predlog gosp. Ant. Dukića zalivali se odboru na uspješnom djelovanju, te preporučila neka se zahvala u zapisnik stavi. Za tim biahu izabrani u revizionalni odbor za pregledanje ovogodišnjih računa: g. Miroslav Grossmann, Josip Stefan i Alberto Brozović. Na predlog Fr. Jelusića zaključila skupština, neka se preč. gosp. Tomi Gajdeku, predsjedniku država sv. Jerolimima, zahvali, što čini svake godine tiskati društveno izvješće. Na to isto se k. izboru odbora za gospodarstvenu godinu 1879-80, te društvo potvrdi jednoglasno prijašnji odbor. Buduć ne bijaše nikakvih drugih predlogah, digne predsjednik skupštine, u ova se razstade sa vrućom željom i prošnjom do Boga, neka podieli druztvu blagoslov, da se čim prije dočepa svog cilja, i da priteče ove godine čim više prinosah, da bude druztvo moglo čim obilnije pomoći siromašnoj učeojoj se mladeži.

Različite vijesti.

Nj. veličanstvo Cesar odlikova kolovodja većinske stranke car. vijeta, grofa Hohenvarta i grofa Klam - Martinica, rodnom željezno krune prvog razreda, što je očevidan znak, da nj. veličanstvo odobrava savim njihovu politiku.

Za stradajuće u Istri nj. prouzročivosti g. namjestnika izručio opet: volatraci D. i G. Ekonomo f. 1000, Morpurgo f. 500, onda ritez Mauser de Marquado gradski zastupnik f. 100; komendator Razarij Kurđ f. 100, g. Polak f. 100, D. Desoppi f. 100 i Girardelli & Stena f. 100. Neka im Bog naplati!

Promjeno u tršćansko-koparskoj biskupiji. Č. g. Mihovio Fleischer, do sad kapelan i katehet kod sv. MM. koludriah sv. Benedikta u Trstnu, imenovan je duhov. pomoć. kod Jezuitah u Trstnu, a na mjesto mu pride mladomisnik č. g. Eduard Dugri. Č. g. Anton Notar, duhov. pomoć. u Brezovici ide u istoj službi u Jelsanu, na mjesto č. g. Valentin Plata, koji ide u Brezovicu. Mladomisnik č. g. Petar Zbabe ide kao duhov. pomoć. u Završje. Č. g. Franje Itepić ostano u Sočargi. Dne 23. pr. mj. preminuo je preč. O. Atlano Oliveros, opat benediktinski u Dajli; a dne 2. or. mj. preminuo u Kopru preč. g. Petar pl. Gravisi knonik Zanolli. P. U. M.

Koparsko učiteljske za nas je vole znamoni zavod. Vijesti, što smo jih prihvatili u 19. broju iz programa pazinskog i koparskog gimnazija nisu nas nitom razveselile — a nit nas danasnija sa pazinskoga gimnazija nerazveseljuje — ipak nam je drago, da smo jih spaznili — bar znamo na čem smo. Ne znamo zašto se programa na učiteljsku ko-

parskom neizdaje. Da ga njekim načinom bar ponekto nadomjestimo, donieti čemo po koju viest, da saznamo na čem smo. Danas da zabilježimo, koliko je djakah na tom učiteljsku u pojedinih odelih lani bilo, a koliko ljetos. Lanijske školske godine bilo je: u slovenskom odelu 70 djakah i to u IV. razredu 16, u III. 27, u II. 15, u I. 12; u hrvatskom 20 i to u IV. raz. 2, u III. 6, u II. 4, u I. 8; u talijanskom 38 i to u IV. raz. 10, u III. 19, u II. 7, u I. 8. Svršilo je nauke 16 iz slovenskega odelu, 2 iz hrvatskega, 10 iz talijanskoga. — Ovo školske godine ima: u slovenskom odelu 57 djakah i to 24 u IV. raz., 12 u III., 12 u II., 9 u I.; u hrvatskom 19 i to 4 u IV. raz., 4 u III., 6 u II., 5 u I.; u talijanskom 39 i to 12 u IV. raz., 6 u III., 7 u II., 14 u I. Moglo bi jih dakle ljetos svršiti nauke 24 iz slovenskega odelu, 4 iz hrvatskega, 12 iz talijanskoga. — Ti brojevi jasno govore, za koji odel valja se brinuti, da voće djakah zadobija nego li jih dosad ima. Hrvatski je to odel, jer ima Hrvatah u ovom Primorju barem 100.000. Tim veća kno se potroba, da se za nštolje hrvatsko narodnosti pobrine, ako se pomisli, da je talijanski učiteljah juri sada provod pri svem Hrvatim nepravdom urođenju školah, da su slovenski škole bar obzirno na Goricu i na tršćansku okolicu sa svojim učitelji jur skoro obskrbljeni, a da bi hrvatska učitelje imenito u zapadnom delu Istro tako rekut na prsto pobrojlo. Doba je, da se i Hrvatih sjoti. Doba je, da se i Hrvatni u ovom Primorju nvidu, da nisu državljan austro-ugarski samo placajući, nego takodjer uživajuči.

Frn Jelusić bivši njeko vreme vladnim tajnikom u Sarajevu, bio je skörih danah imenovan finanjalnim komisarom u Trstu. Kazimir Jelušić vri mladie u svakom obziru, imenovan bi zastupnikom banke "Slavija" u Konstru. Tom prilikom preporučamo čim toplije to osjaguaravajće druztvo.

Niko Jelušić vri Hrvat iz Kastva neno pred malo danah poručnikom mornaraki izpit. Čestitamo i želimo, da bude srotan na putavih, koje će kao takov poduzeti i da se nitkad nezahoravi svojo mile domovine hrvatske!

Prošnja. Jedan rodoljub moli naše prijatelje po Istri, da bi mu pomislili za koju vrijeme sliku kojegod prediela, grada, ili crkve iz našega diela Istre.

Na naše zagrobniko sveničiće došlo je ovo godine mnogo djakah iz posebitno Dalmacije, što nas mnogo vesli. Dne 19. pr. mj. bila je svečana instalacija novoga rektora gosp. Dra. Franje Ireković, profesora bogoslovja.

U nekojih mjestih u Istri, Hrvatskoj i Kranjskoj buknuo je govedja kuga. Ta sa novlja kod nas kao i u Turskoj od godine do godine povratno pojavlja, dočim ja drugi narodi, knono Nijemci, Francozi, Talijani, Englezi itd. nepoznaju skoro ni po imenu. Što je tomu uzrok? To, što naši ljudi, budu rečeno med nami, noznadu li neč da drže svoja goveda u redu i čistoti, pak iz neroda, blata, smrada i gnoja nemoza na njo, nego svaka nesreća.

Izpravak.

U vašem cijenjenom listu od 16. oktobra t. god. br. 20, stran 80, u 2. opazki "odprtega pisma" č. g. Josipa Kasteleca g. Karln Klevi, jest rečeno: "da izmedju 3670 stanovnika občine Barbarske, imade samo 100 Italjanah i Karnjelah, a ostali su naši ljudi." Nu, istini za ljubav nek bude rečeno, da u barbarskoj občini imade samo 70 Italjanah, Karnjelah i potalijančenih Hrvatoh, a ovih zadnjih da je najviše.

U Barbann 28. oktobra 1879. Jedan obč. zastupnik.

Br. 2312.

NATJEČAJ.

Usljed zaključka obč. zastupstva od 27. listopada t. g. imadu se popuniti slijedeća mjesta: Mjesto obč. tajnika ujedno likvidatora, sa plaćom godišnjih 1000 forinti; prvenstvo dati će se izučenom pravniku, u pomanjkanju takvog, ima molitelj svjedocbami dokazati podpunu sposobnost u obč. poslovih;

mjesto obč. blagajnika, sa plaćom godišnjih 500 for. sa zahtjevom, da molitelj dokaze sposobnost za ovo mjesto, i da kod nastupa službe položi jamčevinu odgovarajuću jednogodišnjoj plaći;

mjesto obč. pisara, sa plaćom godišnjih 500 for.;

mjesto zemljomera (geometra) sa mesečnom plaćom od 60 for. uz 1 1/2% čistog dobitka na prikoristjenomu likvidiranomu kapitalu.

Uredovni jezik jest hrvatski, osim kojega zahtjeva se poznavanje talijanskoga, a po mogućnosti i njemačkoga jezika.

Natječaj valja od dana 27. listopada do 10. prosinca t. g. do kojega dana imaju natjecatelji svoje sa svjedocbami usposobljenja kao i neporočnosti obložene molbe podpisatomu glavarstvu doslati.

GLAVARSTVO OBČINE KASTVA.

dne 28. oktobra 1879.

Glavar: Dukić m. p.

Br. 471. — C. S. D.

NATJEČAJ.

na učiteljske službe.

U ovom školskom kolatu su izpraznjene slijedeće učiteljske službe:

1. Učitelja II. vrste na jednorazrednici u Materiji sa slovenskim učnim jezikom.

2. Učitelja III. vrste na jednorazrednici u Tatreh sa slovenskim učnim jezikom.

3. Učitelja III. vrste na jednorazrednici u Rukavcu sa hrvatskim učnim jezikom.

Sa svimi službami su sakupljeni dohodeci utemeljeni zemaljskim zakonom za Istriju od 3. novembra 1874 br. 30 odnosno 10. decembra 1878.

Oni koji traže za podieljenje jedno ili druge ovih službah, imadu vredno dokumentirane molbenice, ako su jurve u službi, tragom predpostavljene oblasti, ako jeste ne služu, ravniim putem najdalje do 20. novembra t. g. na ovo c. k. kotarsko školsko vijeće, odpremiti.

C. K. KOTARSKO ŠKOLSKO VIJEĆE

Volosko dne 15. oktobra 1879.

Tók Novacah polag Borse u Trstnu

od 1—18. Novembra 1879.

Table with 10 columns: Dne, Carđinski (tekalni), Naposlut, Lira ster., Pril. sre. (tekalni), Dne, Carđinski (tekalni), Naposlut, Lira ster., Pril. sre. (tekalni). Rows 1-8.

Advertisement for Schvitz & Co. featuring an illustration of a steam engine and text: "Schvitz & Co. u Trstnu, Via Zonta 6. Inženjerski uredi, zalaga strojovoh, tehničkoga blaga i gradiva, zaustupajuće mnogih troznicalah."

Pregled tršćanskoga tržišta.

dne 23. Novembra 1879.

Table with 4 columns: Item, OD (per. tab.), DO (per. tab.). Items include Vosak primorski i ugarski za 100 kg, Kafa Portoriko, Rio poling, Cukar austriljski, Grioloj trave buhačo (Grisantomo), Nerančo skrinića, Karnbo puljzko, lovanitsko, Smevko Kalamata, Limoni skrinića, Biskviti litni mondule pulj., Lješajci, Šljtra, Pšonica ruska, ugarska, kukuraz (turkinja) ruski, Raš, Joab, Zob ugarska, Pasulj (šajli), polag vrsti robo, Bob, Leča, Oriz talijanski, ugiroki (kijajski), Vana bosanska, morska, arbanaska, istarska, Danko koruško jelovico, Italjovko, Gredo, bukvolno, Ulja (šajli), nižno vrsti, najbolje, srednje vrsti, dalmatinsko, istarsko, Kameno ulja u barilah, u kecatih, Koča strojeno naško, suho volojko naško, dalm., ist. i bos., janjeće naško, kozi, vuneno slano, suho, začje za 110 komadah, u srebro, Bakalar, Sardolet, Vistrol madri, zoloni, Maslo, Loj dalmatinski i naški, Mast (salo raztopjeno), Slantina, Raklija etolitar (100 litarah), Gavrilc istarski, Roj naški, Istarski, Likčo od javeriko, Vinsko strigino (Gripata), sptok, Sfod, Lumber (jabučno od javr-), Pakli baril od 100 kg, Cunje (straco), Karam dalmat.

Oglas.

Podpisani preporučuje crkvenim upraviteljstvom i prečastnomu svećenstvu čvrsto i liepo vezane Misale, Breviare itd., koje se prodavaju u štamparni Seraskinovoj u Puli.

Grgur Seraskin

likar i knjigovez.

Oglas.

Odprto se skladišće KUKURUZA (FORMENTUNA) Svakovrstne muke Mekinjah (pošnjah) Sočiva i OSTALIH JESTIVIH STVARI na Nabrežini u bivsoj doganskoj kući broj 73, svo po najnižjoj ceni